

Maatregelen basisonderwijs tijdens deze legislatuur

Vanaf schooljaar 2005-2006

1. Scholengemeenschappen – verhoging stimulus

Op 1/9/2003 gingen voor de eerste maal de scholengemeenschappen van start in het basisonderwijs. De eerste twee schooljaren werden de scholengemeenschappen, bij wijze van proefperiode telkens voor één schooljaar gevormd. Op 1 september 2005 werden de scholengemeenschappen opnieuw gevormd, en dit voor een periode van 6 schooljaren. Met het oog op een nog betere ondersteuning van de scholengemeenschappen werden de volgende maatregelen genomen:

Vanaf het schooljaar 2005-2006 is deze stimulus veel ruimer dan tijdens de twee proefjaren het geval was. Met deze aanzienlijke stijging wordt aan de scholengemeenschappen de kans geboden om te starten met de uitbouw van een managementfunctie en een echt middenkader, die de organisatie van de scholengemeenschap op zich neemt, zowel administratief, pedagogisch, financieel, ... enz.

De grootte van deze stimulus is afhankelijk van het aantal regelmatig gewogen leerlingen (hogere weging BO en dun bevolkte gebieden) dat de scholengemeenschap telt op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

De onderstaande tabel vermeldt hoeveel punten stimulus een scholengemeenschap krijgt.

Aantal gewogen leerlingen	Stimulus
900 – 1349	63
1350 – 1799	85
1800 – 2699	120
2700 - 3599	180
3600 – 4499	240
4500 – 5399	300
5400 - ...	360

Afhankelijk van de grootte van de scholengemeenschap varieert de stimulus van 63 tot 360 punten. Dit komt neer, in fulltime equivalenten, op een extra tewerkstelling voor 400 personeelsleden met een diploma hoger secundair onderwijs of voor 200 met een hoger diploma.

Budget:

9,650 mio euro.

2. Aanvullende lestijden lichamelijke opvoeding in het lager onderwijs

In CAO VII (dd. 4 februari 2005) werd voor het leerplichtonderwijs 8 miljoen euro extra voorzien voor het basisonderwijs.

Overeenkomstig de afspraken met de representatieve vakorganisaties moest dit bedrag worden omgezet in tewerkstelling voor het kleuter- of lager onderwijs, namelijk voor extra aanwerving van kinderverzorgers, kleuteronderwijzers of leermeesters lichamelijke opvoeding.

Na overleg met de representatieve vakorganisaties is er voor geopteerd om te focussen op een werkdrukverlaging voor het onderwijzend personeel in het lager onderwijs. Dit gebeurt door het invoeren van een nieuwe categorie aanvullende lestijden in het lager onderwijs. Het betreft aanvullende lestijden lichamelijke opvoeding die enkel kunnen aangewend worden voor lichamelijke opvoeding in het gewoon lager onderwijs.

Binnen de beschikbare 8 miljoen euro is er gezocht naar een mechanisme waarbij enerzijds de grotere scholen in verhouding méér aanvullende lestijden krijgen maar waarbij er anderzijds zo weinig mogelijk (kleine) scholen uit de boot vallen. Over heel Vlaanderen bekeken ging het om 245 extra personeelsleden voor het lager onderwijs.

Het aantal aanvullende lestijden wordt berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen dat de school telt op de teldag:

Leerlingen lager onderwijs	Aanvullende lestijden
1-96	0
97 -192	2
193 – 350	4
351 – 450	8
vanaf 451	10

De lestijden lichamelijke opvoeding kunnen gegeven worden door onderwijzers of leermeesters lichamelijke opvoeding.

Deze lestijden moeten aangewend worden om de werkdruk van het onderwijzend personeel te verminderen ten opzichte van de toestand voor de invoering van de aanvullende lestijden. Hiervoor moeten de criteria onderhandeld worden in het bevoegde lokaal comité.

Budget:

8 mio euro.

3. Bijkomende instapdatum voor kleuters: de eerste schooldag na de hemelvaartvakantie (= maandag na Hemelvaart)

Tot en met het schooljaar 2004-2005 konden 2,5-jarigen in het gewoon kleuteronderwijs op 6 momenten van het schooljaar in het onderwijs instappen. Vanaf het schooljaar 2005-2006 is er een zevende instapdatum ingevoerd, nl. de eerste schooldag na de Hemelvaartvakantie.

De administratie kreeg geregeld klachten van ouders wiens kind net iets te jong waren om op de instapdag na de Paasvakantie naar school te mogen. Deze kinderen moesten dan wachten tot het daaropvolgende schooljaar, wat een vrij lange periode is vergeleken met de intervallen tussen de andere instapdata.

Het toevoegen van deze extra instapdag komt tegemoet aan deze ouders. Het strookt bovendien met de resultaten van de bevraging van de Vlaamse Onderwijsraad rond dit thema en met het advies dat de VLOR op basis van deze bevraging aan minister Vandenbroucke overgemaakt heeft.

4. Extra werkingsmiddelen

Er werd 12,61 miljoen uitgetrokken voor de volledige uitvoering van het Polder-Tivoli-akkoord voor het basisonderwijs. Dat bepaalt dat de werkingsmiddelen voor een leerling in het gesubsidieerd onderwijs 76% moeten bedragen van de toelage voor een leerling uit het gemeenschapsonderwijs.

De manier waarop het onderwijsbudget verdeeld wordt tussen het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs is al heel lang voorwerp van discussie. In 1996 bedroeg de verhouding per leerling basisonderwijs nog 100/45. In 1997 is afgesproken dat geleidelijk een aantal middelen verschoven zouden worden om zo een 100/76-verhouding te bereiken. Voor 2006 bedraagt de verhouding 100/72,3.

Door de injectie van 12,61 miljoen wordt de hele operatie afgewerkt. Minister Vandenbroucke: "Als we aan scholen vragen dat ze gelijke kansen op hoge kwaliteit realiseren, dan moeten we hen daar ook voldoende middelen voor geven. De belofte over de 100/76-verhouding is al jaren gelden gemaakt, het wordt hoog tijd dat we deze inlossen." De injectie maakt ook de invoering van een nieuw financieringssysteem op 1 september 2008 een stuk eenvoudiger.

5. Tijdelijk onderwijs aan huis voor chronisch zieke kinderen

Het tijdelijk onderwijs aan huis voor chronisch zieke kinderen kadert in het totaalbeleid rond zorg voor zieke kinderen dat de laatste jaren stapsgewijze gestalte krijgt. Dit totaalbeleid wil het recht op onderwijs ook realiseren voor kinderen die omwille van ziekte niet op school aanwezig kunnen zijn.

Een eerste stap werd gezet in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997. Met dit decreet werd, door de invoering van tijdelijk onderwijs aan huis, voor het eerst reglementair uitvoering gegeven aan de zorg om langdurig zieke kinderen te betrekken bij de klas en het schoolgebeuren. Oorspronkelijk kwamen kinderen in aanmerking die 28 kalenderdagen onafgebroken afwezig waren wegens ziekte. Zij hadden recht op tijdelijk onderwijs aan huis gedurende twee uur per week.

Vanaf het schooljaar 1999-2000 werd het systeem geoptimaliseerd: de wachttijd werd ingekort tot 21 dagen en het aantal uren opgetrokken van 2 uur naar 4 uur. Ook werd de wachttijd afgeschaft voor kinderen die binnen de drie maanden na een periode van onderwijs aan huis weer hervallen.

Een volgende stap was de subsidiëring van de zgn. K-diensten vanuit het departement Onderwijs. Sinds 1 september 2002 kunnen deze kinderpsychiatrische diensten vanuit Onderwijs gesubsidieerd worden om een onderwijsaanbod te verzekeren. Dit onderwijsaanbod moet gericht zijn op het beperken van de schoolse achterstand en moet de reïntegratie van de jongere in zijn schools milieu voorbereiden.

Vanaf september 2005 werd tijdelijk onderwijs aan huis ook in het secundair onderwijs mogelijk (onderwijsdecreet XV).

Eveneens met dit Onderwijsdecreet XV werd een decretale basis geschept om tijdelijk onderwijs aan huis ook voor deze kinderen met een chronische ziekte mogelijk te maken. Dit kadert ook in het scheppen van gelijke kansen (centraal thema in de beleidsnota).

Chronisch zieke kinderen vielen in het vroegere systeem van tijdelijk onderwijs aan huis totnogtoe uit de boot. Het gaat hier om kinderen als nierpatiëntjes, astmapatiëntjes, , herstellende kankerpatientjes .... Zij zijn vaak – bekeken over de loop van een schooljaar – vele dagen ziek en missen heel wat lessen. Ze lopen daardoor een groot risico op leerachterstand. Omdat de specificiteit van een chronische ziekte er juist toe leidt dat ze veelvuldig voor kortere tijd afwezig zijn – en zelden aan een afwezigheid van 21 opeenvolgende kalenderdagen geraken - komen deze kinderen meestal niet in aanmerking voor TOAH. Toch gaat het hier zeker om een groep kinderen met medische problemen die zeker TOAH goed kunnen gebruiken. Het TOAH tot deze groep uitbreiden beantwoordt dan ook aan de doelstelling om het leerrecht van zoveel mogelijk kinderen zo goed mogelijk te realiseren en te garanderen. (in werking januari 2006)

6. Verhoging middelen voor GOK-ondersteuning (basis en secundair)

Voor de GOK-ondersteuning werd in 2005 2 miljoen euro extra uitgetrokken. In 2006 wordt dit 8 miljoen. Dat was nodig omdat er, in vergelijking met 3 jaargeleden, meer kinderen in aanmerking komen voor GOK-ondersteuning. Dat heeft vooral te maken met een betere registratie.

7. Aanvullende lestijden voor de basisscholen in de Vlaamse rand- en taalgrensgemeenten (1/9/2005)

Fase 1: rand en taal

(In 2006-2007 vervangen en uitgebreid qua gemeenten door aanvullende lestijden integratie anderstaligen voor de brede brusselse rand en taalgrensgemeenten)

De aanvullende lestijden voor Nederlandstalige basisscholen gelegen in de rand- en taalgrensgemeenten moeten bijdragen tot de integratie van de anderstalige leerlingen. Door het feit dat de thuistaal niet de onderwijstaal is voor een groot deel van de leerlingen in deze scholen, ondervinden die leerlingen belemmeringen en kunnen zij onvoldoende participeren aan het onderwijs. Hierdoor lopen zij meer gevaar op leerachterstand en op zittenblijven.

Vanaf het schooljaar 1997 – 1998 tot het schooljaar (2004-2005) liep er in het basisonderwijs reeds een tijdelijk project waarbij er extra lestijden werden toegekend aan de Nederlandstalige scholen gelegen in de rand- en taalgrensgemeenten. Deze scholen worden meer en meer geconfronteerd met leerlingen voor wie de thuistaal niet het Nederlands is. De toegekende lestijden hadden tot doel de integratie van de anderstalige leerlingen te bevorderen.

Om in aanmerking te komen voor deze extra lestijden moest de school:

- Nederlandstalig zijn en gelegen zijn in een rand- of taalgrensgemeente;
- de behoefte aan extra lestijden motiveren door de schoolpopulatie te omschrijven;
- een aanvraag indienen en een aanwendingsplan uitwerken dat moest worden goedgekeurd door de overheid;
- een positief inspectieverslag hebben van de werking van het voorbije schooljaar.

Sinds het schooljaar 2002 -2003 werd er, in afwachting van de evaluatie van het project, decretaal een automatische verlenging toegekend aan de scholen die het schooljaar voordien lestijden hadden gekregen. Er moest geen nieuw aanwendingsplan ingediend worden.

Elke school gelegen in de rand- en taalgrensgemeenten heeft vanaf het schooljaar 2005-2006 recht op aanvullende lestijden voor Nederlandstalige gelegen in de rand- en taalgrensgemeenten. Er moest niet langer een aanwendingsplan opgemaakt worden.

De introductie van deze aanvullende lestijden kaderde in de uitvoering van het regeerakkoord waarin is opgenomen dat er maatregelen zullen genomen worden inzake taalversterkend onderwijs. Deze maatregelen moeten bijdragen tot het bevorderen van het Nederlandstalig karakter van de rand- en taalgrensgemeenten.

Het aantal aanvullende lestijden wordt berekend op basis van het aantal regelmatige leerlingen dat de school telt op de teldag:

Aantal leerlingen	Aantal aanvullende lestijden
1 - 89	6
90 - 149	12
150 en meer	18

Door deze maatregel worden 20 ambten structureel gemaakt: naast de 13 die al via het tijdelijk project betaald werden worden er ook 7 nieuwe fulltimes gecreëerd.

8. Ondersteuning Brede rand rond Brussel

Rand en taal: fase 2

Sinds 1 januari 2006 kunnen de basisscholen van de Vlaamse Rand 91 extra voltijdse leerkrachten aanwerven om de taalachterstand bij anderstaligen weg te werken. De schoolteams krijgen ook ondersteuning (bv. lesmateriaal) om te werken aan taalvaardigheid. Dat zijn twee opvallende onderwijsmaatregelen die minister Vandenbroucke, bevoegd voor de Vlaamse Rand, genomen heeft met de 5 miljoen euro extra die voorzien zijn in de meerjarenbegroting. Ook naar taalopleiding voor werkzoekenden en naar taalpromotie door vzw De Rand gaan bijkomende middelen.

9. Korte vervangingen

In uitvoering van CAO VII werd een tijdelijk project ingevoerd betreffende vervangingen van korte afwezigheden in het basis- en secundair onderwijs. Als leerkrachten vroeger ziek of afwezig waren voor minder dan 10 werkdagen, werd hun vervanging doorgaans niet betaald door de overheid. De korte vervanging werd dan vaak onbezoldigd opgenomen door een collega die dit bovenop zijn dagtaak deed of in de plage. Soms werd er ook geen vervanger aangesteld en kregen de leerlingen studie of werden zij samengezet in grotere klassen. Door extra middelen te voorzien voor de korte vervangingen, werden er stappen gezet naar een vermindering van de werkdruk van de leerkrachten en een verbetering van het comfort voor de leerlingen. Scholengemeenschappen of groepen van scholen worden geresponsabiliseerd en kunnen terzake een soepel beleid voeren op maat en in functie van lokale noden en prioriteiten.

Het nieuwe project werd ingevoerd vanaf november 2005. Tijdens het schooljaar 2005-2006 was hiervoor in het basisonderwijs een budget beschikbaar van 5.651.500 euro.

10. GON directeurs buitengewoon basisonderwijs

In een aantal BO scholen is de 'GON-populatie', die men begeleidt, groter dan de populatie in de school zelf. In een aantal scholen is de schoolpopulatie zodanig gedaald dat een lesopdracht voor de directeur dreigt. Dit terwijl de betrokken directeur meer en meer werk heeft met de organisatie van GON en de ondersteuning en begeleiding van de GON-begeleiders.

Daarom werd er een regeling uitgewerkt waarbij voor de lesopdracht van de directeur van de begeleidende BO-school de GON-leerlingen bij de leerlingen van de school zelf geteld worden. Dit mechanisme begint pas te spelen als de BO-school minimaal 10 GON-leerlingen begeleidt. Het volume GON-leerlingen en de bijhorende inspanning van de directeur en het gehele schoolteam moet substantieel en permanent genoeg zijn.

Inwerkingtreding: 01.01.2006

Budget: 30.000 €

1. Mentoruren

Tijdens het schooljaar 2005-2006 konden samenwerkingsverbanden in het secundair onderwijs reeds één aspect van het mentorschap invoeren, namelijk de aanvangsbegeleiding van startende leraars. Onder de vorm van een tijdelijk project kregen zij bijkomende middelen waardoor elke school een mentor kon aanstellen.

Vanaf 1 september 2006 werd het project uitgebreid tot de basisscholen, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs en de Centra voor Volwassenenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor het secundair volwassenenonderwijs en werd het tweede aspect van het mentorschap, namelijk de ondersteuning van de student/cursist die in het kader van zijn lerarenopleiding een stage loopt, ingevoerd.

2. Extra middelen voor leerlingen met autisme

Sinds 1 september 2006 wordt jaarlijks 2,6 miljoen euro extra uitgetrokken voor de begeleiding van leerlingen met autisme in het gewoon onderwijs. Dit is een aanvulling op de ondersteuning die nu al geboden wordt via het geïntegreerd onderwijs (GON).

3. Rijdende kleuterschool

Kinderen van foorkramers gingen tot voor kort nauwelijks naar de kleuterschool. Vanaf zes jaar worden ze meestal op internaat gestuurd. Door het overslaan van het kleuteronderwijs hebben ze al van bij de start in het lager onderwijs een achterstand. De rijdende kleuterschool, die samen met de foorkramers op 1 september 2006 is opgestart, moet hier verandering in brengen. De speciaal uitgeruste trailer volgt het parcours van de grote kermissen. Tijdens de winterstop wordt voor de kleuters een ankerschool gezocht waar ze van half november tot half februari les kunnen volgen. In het voorjaar reizen de kinderen verder langs de grote kermissen.

Het project zal drie jaar lopen en jaarlijks geëvalueerd worden. Ze krijgt begeleiding van het Vlaams Minderhedencentrum en de Stichting Rijdende School Nederland.

4. Uitbreiding onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (Basis + secundair)

Kinderen die bv. door een asielaanvraag of gezinshereniging in Vlaanderen aankomen, kennen meestal onvoldoende Nederlands om in te stappen in het klassieke onderwijs. Vaak missen ze ook bepaalde kennis en vaardigheden die nodig zijn om goed mee te kunnen.

Sinds 1 september 2006 is het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers aanzienlijk uitgebreid. Meer kinderen komen nu in aanmerking en zullen ook de mogelijkheid hebben begeleid te worden ná het onthaaljaar. Met deze aanpassingen

willen we zoveel mogelijk nieuwkomers de kans bieden op een succesvolle schoolloopbaan. We trekken hiervoor ruim 5 miljoen euro per schooljaar uit.

5. Aanvullende lestijden integratie anderstaligen voor brede Brusselse rand en taalgrensgemeenten (zie 2005-2006 rand en taal en nederlands spreken in rand)

Dit is een integratie van fase 1 en 2 rand en taal. Dit is de derde fase. Het aantal lestijden dat toegekend werd verhoogde licht.

6. Korte vervangingen

Het project werd verder gezet en uitgebreid tijdens het schooljaar 2006 – 2007. Voor dit schooljaar werd een budget uitgetrokken van 6.765.762 euro.

1. Kostenbeheersing

Kosten voor activiteiten en schoolbenodigdheden die echt nodig zijn om de eindtermen te behalen, mogen niet meer aangerekend worden aan de ouders. Scholen moeten zélf schoolboeken, fotokopieën, schriften, schoolagenda, schrijfgerief, maar ook woordenboeken en rekenmachines voor hun rekening nemen. Om dit te realiseren krijgen basisscholen vanaf 2007 jaarlijks 45 euro per leerling extra. Dat stemt overeen met 29,5 miljoen euro per jaar.

Vanaf schooljaar 2008-2009 (op voorwaarde dat decreet nieuw financieringssysteem er is) introduceren we ook grensbedragen voor andere kosten. Enerzijds komt er een scherpe maximumfactuur van 20 euro per kleuter en 60 euro per leerling lager onderwijs voor bijkomende activiteiten (bv. toneelbezoek) en materialen (bv. verplicht abonnement op tijdschrift). Voor meerdaagse uitstappen komt er een minder scherpe maximumfactuur van 360 euro per leerling voor de volledige duur van het lager onderwijs. De dubbele maximumfactuur zal ouders minder financiële verrassingen bezorgen. Als er nog kosten buiten deze maximumfacturen vallen (bv. maaltijden, toezicht), moeten de scholen deze bekendmaken bij het begin van het schooljaar via de bijdrageregeling. De invoering van de dubbele maximumfactuur is gekoppeld aan de goedkeuring van de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs.

Een forse, maar noodzakelijke toename van de werkmiddelen voor de basisscholen zal hiermee gepaard gaan. We investeren op die manier in de toekomst gemiddeld 1.400 euro per kind (8 jaar 175 euro) om van het basisonderwijs boeiend onderwijs te maken. In ruil vragen we aan de scholen om de kosten voor de ouders te beheersen.

Met deze maatregelen realiseren we de kosteloosheid voor alle ouders wat betreft de kosten i.v.m. de eindtermen. Voor gezinnen met een bescheiden inkomen wordt zelfs het hele onderwijsgebeuren (incl. uitstappen) gratis. Dit komt door de combinatie met het nieuwe decreet studiefinanciering, dat recent in de commissie onderwijs goedgekeurd werd (zie verder).

2. Verlaging lesopdracht

Diverse maatregelen worden genomen om de directeurs van de basisscholen in hun opdracht te waarderen. Zo ontvangen de scholen van het basisonderwijs waarvan de directeur op basis van de geldende reglementering nog een met gedeeltelijke lesopdracht is belast, een extra omkadering vanaf 01.09.2007 zodat deze lesopdracht wordt verminderd à rato van 4 u / week.

445 scholen uit het basisonderwijs komen in aanmerking voor deze maatregel. De kostprijs van deze extra omkadering wordt geraamd op 2.558.703 euro.

3. Maatregelen rond kleuterparticipatie (gaan in op 1/9/2007)

Onder het motto "meer kleine kleuters in kleinere klassen" heeft minister Vandenbroucke een actieplan over kleuterparticipatie uitgewerkt. Dat is nodig, omdat sommige, vaak kansarme, ouders hun kinderen tot 4 of 5 jaar thuis houden in plaats van hen naar de kleuterklas te sturen. Deze kinderen lopen hierdoor een achterstand op ten opzichte van leeftijdsgenootjes en starten dus met ongelijke kansen in het lager onderwijs.

Het actieplan kleuterparticipatie bevat 7 assen, die gaan van een efficiëntere gegevensverzameling tot het opzetten van sensibiliseringsacties. Een cruciale as is het uitbreiden van de ondersteuning in het kleuteronderwijs. Het heeft immers geen zin om meer kleuters naar het onderwijs te sturen, als deze niet op een goede manier opgevangen kunnen worden.

Blikvanger hierbij is de verbetering van de "zomerklasjes". Met "zomerklasjes" wordt bedoeld dat kleuterscholen extra lestijden kunnen krijgen als hun aantal kleuters hoger ligt dan op de taldag van hun lestijdenpakket (meestal 1 februari van het voorgaande schooljaar). Het budget voor zomerklasjes wordt verhoogd van van 4 naar 14 miljoen euro.

Een andere ondersteuningsmaatregel is de uitbreiding van het budget voor Gelijke Onderwijskansen (onder de vorm van GOK+) met 5,465 miljoen euro. Met deze middelen worden extra uren gegeven aan scholen met veel kansarme leerlingen (157 ambten).

Voor leerkrachten in zones met 25% GOK-leerlingen wordt ook een tweedelijns-ondersteuning uitgebouwd met een budget van 1,7 miljoen euro. Net als in de rand- en taalgrensgemeenten en in de brede rand rond Brussel moet deze ondersteuning leerkrachten helpen om anderstalige kleuters Nederlandse taalvaardigheid bij te brengen.

Een laatste luik in de ondersteuning van kleuterscholen is gericht op de scholengemeenschappen. Deze krijgen, afhankelijk van het aantal kleuters, middelen om een extra medewerker aan te werven. Deze medewerker (zorg-coördinator) moet zich uitsluitend bezig houden met het uittekenen en uitvoeren van een eigen beleid rond kleuterparticipatie. Het is b.v. belangrijk om de ouders van niet-ingeschreven kleuters te contacteren, om afwezigheden op te volgen, gegevens te verwerken en sensibiliseringsacties op te zetten. Voor de aanwerving van deze medewerkers is een budget van 2,665 miljoen euro voorzien, dat is goed voor 78 voltijdse jobs. (zorg+).

4. Middelen voor ICT-infrastructuur en software

Alle leerlingen in het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair moeten leren omgaan met informatie- en communicatietechnologie (ICT). Voor deze niveaus werden vakoverschrijdende ICT-eindtermen opgesteld, die ingaan op 1 september 2007. In de tweede en derde graad van het secundair onderwijs bestaan al

vakgebonden ICT-eindtermen. Nu de eindtermen goedgekeurd zijn door de Vlaamse regering, worden ze voorgelegd aan het Vlaams parlement.

De invoering van ICT in het onderwijs is een vernieuwing die van onderuit is gestart, door enthousiaste leerkrachten en directeurs. Dit leidde al van in het begin tot grote verschillen tussen scholen onderling. Sommige scholen investeerden sterk in materiaal en mensen en staan bijgevolg vrij ver wat de integratie van ICT betreft. In andere scholen wordt nog nauwelijks gewerkt met ICT.

Bij de instroom van leerlingen in de eerste graad van het secundair onderwijs blijken sommigen al heel vaardig met de computer, terwijl anderen nog niet eens de echte basishandelingen beheersen. Dat heeft te maken met de mate waarin deze leerlingen thuis in aanraking komen met ICT, maar ook met de aandacht die de basisschool aan ICT geschonken heeft.

Veel scholen geven immers een beperkte invulling aan ICT-competenties. Men beperkt zich vaak tot technische vaardigheden in functie van een welbepaald softwarepakket. De maatschappij vraagt evenwel een bredere invulling van ICT-competenties, onder meer het probleemoplossend vermogen om met behulp van ICT taken, problemen en aspiraties afdoend aan te pakken.

Om ervoor te zorgen dat alle scholen voldoende aandacht besteden aan ICT-vaardigheden, werden eindtermen opgesteld. Er is gekozen voor leergebied- en vakgebiedoverschrijdende eindtermen die eerder algemeen van aard zijn en dus niet toegespitst op enkele populaire softwareprogramma's.

Voor 2007 en 2008 samen gaat het om een extra investering van 35 miljoen euro. Deze middelen kunnen de scholen investeren in hun ICT-infrastructuur (hardware), in software en in de nascholing van personeel.

Vanaf schooljaar 2008-2009 en volgende (budgetten zijn die op kruissnelheid in latere fase)

1. Studietoelagen

We bereiden een uitbreiding van de studiefinanciering voor. In het secundair moeten vanaf 2007 meer kinderen in aanmerking komen (25% in plaats van 16%) en de toelagen zullen gemiddeld 200 euro bedragen (tegenover 160 nu). Vanaf 2008 komen er ook beperkte studietoelagen in het basisonderwijs.

2. Financiering leerplichtonderwijs

Nauw verbonden met de invoering van de kosteloosheid, is de hervorming van de financiering van het leerplichtonderwijs. De volledige omkadering en de werkingsmiddelen van scholen zullen afhangen van leerlingenkenmerken. Scholen met veel kansarme leerlingen zullen zo extra middelen krijgen. Wat de werkingsmiddelen betreft: daarvoor trekken we in het basisonderwijs 85 miljoen extra uit, in het secundair onderwijs 40 miljoen.

3. Extra middelen zorg

De afgelopen jaren hebben de basisscholen veel inspanningen geleverd om een zorgbeleid uit te stippelen. Dit in de eerste plaats op schoolniveau, maar ook door op het niveau van de scholengemeenschap punten samen te leggen.

Een sterk zorgbeleid is essentieel voor het ondersteunen van schoolteams, zowel voor de ondersteuning van elke leerkracht als voor de ondersteuning van de directeur in zijn zorgbeleid.

Elke school heeft immers leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Om ook deze kinderen maximale ontwikkelingskansen te kunnen bieden, is het noodzakelijk de zorgmiddelen uit te breiden om een krachtiger zorgbeleid te kunnen voeren.

De middelen die vandaag voor zorgcoördinatie voorzien zijn, worden door de scholen als zeer doeltreffend, maar ontoereikend bevonden. Om tegelijk mogelijk te maken dat kinderen met speciale onderwijsbehoeften maximale kansen krijgen én dat de individuele leerkrachten ondersteund worden in hun klaspraktijk, is het noodzakelijk de zorgmiddelen uit te breiden.

Om zorg in elke school nog meer efficiënt te kunnen aanpakken, zullen de zorgmiddelen op het niveau van de scholengemeenschap substantieel uitgebreid worden.

Deze maatregel staat los van de discussie over de structuren in het gewoon en het buitengewoon onderwijs die in het kader van leerzorg wordt gevoerd.

De bijkomende middelen zorg (die op kruissnelheid 21.000.000 euro bedragen) zullen, in tegenstelling tot de eerste pijler zorg, naar het niveau scholengemeenschap

gaan, dit omdat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften weliswaar ad random verdeeld zijn over Vlaanderen, maar niet ad random verdeeld zijn over de scholen.

Sommige scholen hebben een “expertise” op het gebied van bepaalde problemen en trekken daardoor méér dan het gemiddelde van 10% zorgleerlingen aan. Binnen een scholengemeenschap moet men daarmee kunnen rekening houden.

Dit betekent dat komende jaren 415 à 615 voltijdse zorgcoördinatie extra aan de slag kunnen gaan voor de in het basisonderwijs.

Sommige maatregelen zijn van toepassing op alle onderwijspersoneelsleden, en dus ook op de personeelsleden uit het basisonderwijs. Andere inspanningen zijn specifiek gericht, zoals de verhoging van de salarisschalen voor de meeste directeurs uit het basisonderwijs.

Elementen uit CAO 7 over 2003 en 2004 (getekend op 4/2/2005) :

- 1/9/2005 : incorporatie van een aantal bijweden en vergoedingen in de salarisschalen.

In het verleden ontvingen de betrokkenen deze bijweden en vergoedingen wel, maar telden deze niet mee voor de berekening van het pensioen. Door de incorporatie ervan tot een “niet-verworven salarisschaal” tellen deze voortaan wel mee bij de pensioenberekening.

Elementen uit CAO 8 over de periode 2005 - 2009 (getekend op 5/10/2006) :

1. periode 2006-2011 : geleidelijke algemene verhoging van het vakantiegeld voor alle personeelsleden. Het einddoel is gelegen in 2011; dan zal iedereen 92 % van het geïndexeerde maandsalaris van maart ontvangen.

De verhoging startte in 2006 met een forfaitair brutobedrag van 287,59 euro. In de drie volgende jaren (2007, 2008 en 2009) gaat het vakantiegeld geleidelijk omhoog zodat het voor iedereen in 2009 minimum 65 % van het maandsalaris bedraagt. Personeelsleden met eerder lage lonen zitten dan zelfs al aan 92 % van het maandsalaris.

In 2007 hebben de meeste personeelsleden een verhoging gekregen die 1/3 bedraagt van het verschil tussen het initieel berekend bedrag en de 65 %.

In 2010 en 2011 wordt het verschil dichtgereden tussen het dan berekende bedrag en de 92 %. In juni 2011 ontvangen alle personeelsleden dan 92 % van het geïndexeerde maandsalaris van maart.

2. 1/9/2006 : verhoging van de “lagere” salarisschalen. In essentie gaat het dan vooral om administratief en ondersteunend personeel met een diploma secundair onderwijs.

Naast een harmonisering van de bestaande salarisschalen (in de plaats van 14 verschillende schalen komen er 2 nieuwe en verbeterde), krijgen deze personeelsleden vanaf 1/9/2006 een opslag van gemiddeld 5,9 %.

3. 1/9/2007 : de bekwaamheidsbewijzen voor het bekomen van de niet-verworven salarisschaal voor zorg wordt uitgebreid met een aantal diploma's, waardoor meer personeelsleden in aanmerking zullen komen voor deze schaal.

De geïndexeerde bijwede bedraagt 449 euro op jaarbasis of een stijging van bijna 1,5 %

4. 1/9/2007 : de toekenning van een niet-verworven salarisschaal Frans voor de houders van een getuigschrift grondige kennis verplichte tweede taal Frans wordt uitgebreid tot de personeelsleden van de scholen van de rand- en taalgrensgemeenten (voorheen enkel de scholen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

De geïndexeerde bijwedde bedraagt 599 euro op jaarbasis of een stijging van meer dan 1,5 %.

5. 1/9/2007 : verhoging van de salarisschalen voor de meeste directeursfuncties.

Het algemeen principe is dat het verschil tussen het salaris van een directeur en dat van een leraar groter wordt.

Zo wordt het salaris van een directeur basisonderwijs van een school met meer dan 350 leerlingen gelijkgeschakeld met dat van een directeur van een middenschool. In concreto betekent dit voor deze directeurs een gemiddelde opslag van 7 %.

6. 1/9/2007 : verhoging van de salarisschalen van de inspecteurs en de pedagogisch adviseurs.

Diverse belangrijke impuls gedeeltelijk basisonderwijs
--

- scholenbouw: in de komende maanden loopt de selectieprocedure voor de aanduiding van een private vennootschap. De eerste gebouwen zullen er staan in 2008.
- rationeel energiegebruik: de reeks maatregelen die genomen zijn om de scholen te helpen bij energiebesparing wordt verder uitgebreid.
- Middelen onderwijsprojecten centrumsteden
- Proeftuinen